

Posudek oponenta na rigorózní práci

Pojem a podstata svěřenského fondu

Autor: Mgr. Petr Bulušek

1. Autorem zvolené téma je z pohledu právní úpravy tématem novým a aktuálním. Z hlediska teorie a historie práva je nutné připomenout, že myšlenka perpetuity majetku byla známa již římskému právu. K dosažení transcendence majetkových celků na předem určené osoby s možností těmto přikázat, jak budou majetek užívat, případně s ním nakládat, právo ve svém globálním vývoji přineslo mnoho institutů.

Svěřenské fondy byly do českého právního řádu zavedeny zákonem č. 89/2012 Sb., navíc byla jejich specifické úpravě a koncepčnímu pojetí dílčími novelami přizpůsobena celá řada zákonů. Přesto, že tento institut je v našem právním řádu relativně krátkou dobu, přinesl mnoho teoretických, zejména však praktických otázek, které jsou částečně řešeny též recentní novelou č. 460/2016 Sb. Zpracování zvolené problematiky je potřeba hodnotit kladně.

2. Zvolené téma kladlo na autora nároky zejména po stránce vstupních informací. Koncepce práce je především vývojová, tomu odpovídá i zdrojová základna. Autor využil především standardní interpretační metody – analýzu, deskripci a syntézu, které vhodně doplnil metodou historickou. Závěry uvedené v předložené práci mají oporu v domácí, řádně citované literatuře. Poznámkový aparát je veden průběžně. Čítá 395 poznámek pod čarou a doprovází na 97 stran vlastního textu. (Rozsah práce však odpovídá požadovanému počtu normostran, hustší je řádkování i sazba písma).

3. Předložená práce je rozčleněna do šesti kapitol (1. Historický kontext vývoje fideikomisu v antickém Římě, 2. Vývoj svěřenství v českých zemích do roku 1918, 3. Vývoj svěřenství v českých zemích od roku 1918 do roku 1964, 4. Svěřenský fond v zákoně č. 89/2012 Sb., 5. Soudní řízení ve věcech svěřenského fondu, 6. Novela zákona č. 89/2012 Sb., 7. Evidence svěřenských fondů, 8. Mezinárodní kontext svěřenství. Hlavní kapitoly jsou dále dekadickým způsobem rozčleněny na drobnější podkapitoly. Obsahová náplň kapitol odpovídá jejich názvu.

4. Předložená práce je relativně zdařilým zpracováním problematiky svěrenských fondů. Jak vyplývá z názvu, autor se zaměřil na pojem a podstatu svěrenského fondu. Tento záměr realizoval vývojovou koncepcí práce, kde jak v prostředí kontinentálního práva, počínaje právem římským, tak v oblasti anglosaského práva srozumitelně popsal vývojové tendence a obsah právních institutů, které měly směřovat k transcendenci majetkových hodnot v čase přesahujícím život současného vlastníka či majitele. V historickém kontextu je správně poukazováno na římskoprávní vývoj *fideikommissu*, středověkého nedílu, svěrenství v ABGB a nakonec rodinného fideikomisu. V tomto směru je nutno ocenit autorův srozumitelný a autentický výklad o důvodech zrušení rodinného fideikomisu v roce 1924. Z výkladu je patrné pochopení protichůdnosti tendencí pozemkové reformy a rodinného svěrenství (str. 39 - 45). Proporcionálně k rozsahu textu je též zmíněn osud svěrenského nástupnictví až do roku 1964 (Zde mohl autor pro zajímavost uvést např. souvislosti s restitucemi).

Historicko – teoretickou koncepci má nakonec i stěžejní čtvrtá kapitola, kde autor podává výklad o moderní historii trustu v oblasti Quebecu. Výklad současné úpravy svěrenských fondů je podán srozumitelně a systematicky. Autor si uvědomuje, že se jedná o specifická pravidla správy a proto i výklad začíná výkladem správy cizího majetku, který následně konfrontuje s úpravou svěrenského fondu. V této části je možné nalézt rozbor konotací s ostatními právními předpisy, ale navíc autor předvídá některé modelové situace koncepce svěrenského fondu. Zabývá se vznikem svěrenského fondu, principálním obsahem nezávislého vlastnictví str. 59, účely a druhy svěrenského fondu, statutem a postavením jednotlivých osob potřebných pro realizaci tohoto druhu správy cizího majetku. Výklad je uzavřen rozбором možné změny svěrenského fondu, zrušením a zánikem. Autor neopomenul ani procesní souvislosti (kapitola 5.). Kladně je potřeba hodnotit skutečnost, že se autor byl pouze popisným způsobem zabýval dopadem novely č. 460/2016 na úpravu svěrenských fondů, která si vyžádala potřebné změny i v oblasti evidence těchto fondů a osob v nich participujících.

Práce v zásadě postihuje recentní názorové a odborné proudy. Místy je autor staví do kontrapozice a vyslovuje svůj názor (např. str. 58).

5. Předložená práce splnila cíl, který byl autorem vymezen v závěrečném shrnutí. Autor prokázal schopnost pracovat samostatným a tvůrčím způsobem,

generátor shod vykázal shodu nižší než pět procent v počtu 155 dokumentů s výjimkou prvního dokumentu.

6. K předložené práci lze připomínky jak formálního, tak i obsahového charakteru:

- Práce by měla být psána tak, že na každý list papíru by měla připadnout jedna stránka.
- V textu se vyskytují překlepy: v úvodu „z podnětu fyzické či právnické osoby.... Buďto smlouvou anebo pro případ smrti (u právnické osoby nelze), str. 2 zůstavitelovi x y děti, str. 5 zůstavitelovi x y smrti, str. kamenických x Kamenických, str. 22 a 23 společenství všech příbuzných, kteří odvozovaly x i, ať už se sami živily x i,
- Po věcné stránce lze práci vytýkat, že byl použit relativně nízký počet zdrojů, které se v práci v důsledku toho častěji opakují
- Autor nevyužil komentáře Wolters Kluwer, případně učebnice od Wolters Kluwer, obecně je zdrojová struktura velmi homogenní (opakující se citace zdrojů), převzetí celé stránky důvodové zprávy do vlastního textu na str. 53 a 54.
- V práci nebyla využita zahraniční literatura.
- Práce by měla být zakončena závěrem, nejen shrnutím.

7. Předložená rigorózní práce v zásadě splňuje formální i obsahové požadavky kladené na tento druh prací a proto ji i přes shora vytčená negativa doporučuji k ústní obhajobě, při které Mgr. Petr Bulušek zhodnotí význam a smysl novely občanského zákoníku a souvisejících právních předpisů. Lze si představit koncepci správce právnické osoby mimo omezení předvídaná v OZ?

V Praze 21. 4. 2017

JUDr. et MUDr. Alexandr Thöndel, Ph. D.
Oponent rigorózní práce